

[nyheter om eu]

Protester mot nedskärningar i EU

Över hela EU protesterade den 29 september arbetare och tjänstemän mot pågående och planerade nedskärningar i offentlig sektor.

I Bryssel som demonstrerade över hundratusen deltagare från 50 fackföreningar i 30 länder enligt Europafacket, ETUC. I Spanien genomförde centralorganisationerna UGT och CCOO en generalstrejk. Stora protester hölls också i bland annat Grekland, Italien, Irland, Portugal, Tyskland, Polen och Lettland. (I Sverige valde de fackliga centralorganisationerna av någon outgrundlig anledning att tåga still.)

– Arbetare är ute på gatorna i dag med ett tydligt budskap till Europas politiker: det finns fortfarande tid att välja bort nedskärningar, det finns fortfarande tid att byta riktning, sade Europafackets generalsekretare John Monks.

– Grekland och Irland har redan gjort stora besparingar och det är tydligt att det inte har någon inverkan på tillväxt och arbetslöshet, sade Monks i ett uttalande. Istället för att spara tycker Europafacket att man ska behålla välfärden, satsa på jobb för unga och införa en så kallad Tobinskatt på finansiella transaktioner.

Samma dag som demonstranterna tågade genom Bryssel lade EU-kommissionens ordförande José Manuel Barroso och EU:s ekonomikommissionär Olli Rehn fram sina planer på hårdare tyglar för länder som bryter mot EU:s budgetreglerna och har stora underskott i ekonomin.

I förslaget sätts fokus på euroländernas statskskuld, som enligt EU:s krav inte får överstiga 60 procent av BNP. Om ett land går över gränsen och inte minskar skulden med en tjugondel per år måste det deponera 0,2 procent av BNP. Om det därefter inte följer de anvisningar EU utfärdar förvandlas beloppet till böter. Samma procedur gäller om landet bryter mot kravet på ett budgetunderskott på högst tre procent av BNP. Egentligen finns redan regler som ger EU möjlighet att straffa länder som bryter mot den så kallade stabilitetspakten. Men hittills har aldrig några böter utdömts, trots att nästan alla EU-länder bryter mot de finanspolitiska konvergenskraven. Nu hoppas EU-kommissionen att straff ska kunna utfärdas med större automatik, bland annat genom att man inför så kallat omvänt röstningsförfarande. Det innebär att det krävs en kvalificerad

majoritet som avfärdar böter.

Ytterligare straff det ryktas om i Bryssel är att länder som ständigt bryter mot budgetreglerna får indragna EU-bidrag till jordbruket och förlorad rösträtt i EU:s ministerråd.

Redan tidigare har EU-kommissionen föreslagit ökad övervakning av EU-ländernas budgetar. Tanken är att regeringarna innan de på hösten lägger fram sina budgetar i de nationella parlamenten ska presentera sina planer för EU-kommissionen och Ekofin, EU-ländernas finansministerråd. På så sätt ska EU:s inflytande över medlemsländernas finanspolitik öka på de nationella parlamentens bekostnad. EU-kommissionens förslag begränsar demokratin och är ett slag i ansiktet på de hundratusentals arbetare och tjänstemän som protesterar mot nedskärningspolitiken.

Eva-Britt Svensson

Sverige har högst ungdomsarbetslöshet

Sverige har den högsta ungdomsarbetslösheten i Norden, enligt en rapport från Nordiska ministerrådet. Bland ungdomar under 25 år ligger den på 29 procent i Sverige. Norge är bäst i Norden med en arbetslöshet på nio procent för samma grupp. För att motverka en ökad arbetslöshet föreslår rapporten bland annat tidigare insatser vid avhopp från utbildningar, insatser för en smidigare övergång från skola till arbetsliv och ökat erfarenhetsutbyte mellan länderna.

EU och Sydkorea avtalar om frihandel

EU har fattat beslut om att underteckna ett frihandelsavtal med Sydkorea. – Mycket glädjande och en tydlig signal från EU om vikten av frihandel, säger handelsminister Ewa Björling (m). – Öppna marknader och frihandel är vägledande principer för den svenska regeringens handelspolitik och Sydkorea är en viktig handelspartner i en ekonomiskt mycket intressant region. Regeringen har arbetat intensivt för ett brett och ambitiöst frihandelsavtal med Sydkorea sen förhandlingarna inleddes 2007. Sydkorea betraktas som en viktig handelspartner i Asien för Sverige och EU. Med frihandelsavtalet kan relationerna komma att utvecklas ytterligare. Frihandelsavtalet bedöms vara av stort ekonomiskt intresse för EU.

Bemanningsföretag dumpade lönerna

I slutet av augusti tog politikerna i trafik- och renhållningsnämnden i Stockholms stad beslut att avbryta ett avtal värt 260 miljoner kronor med sopföretaget Resta. Mängder av klagomål på sophämtningen, oklara fakturor från Resta och oklara besked om vilka som jobbar åt företaget var några orsaker. Resta vann upphandlingen med ett anbud som låg nästan 30 procent under konkurrenternas. Två stora i branschen, Ragnsells och Sita, lämnade inte ens anbud. Ragnsells överklagade upphandlingen ända till kammarrätten utan framgång.

Upphandlingen följdes av en lönestrid. Det slutade med att Resta fick krypa till korset och låta sopgubbarna behålla sina poänglöner, ett ackord som ger mellan 28.000 och 38.000 kronor i månaden.

I stället pressade Resta lönerna genom att anställa och hyra in personal från bemanningsföretaget GGX, som rekryterar personal i Armenien, Georgien, Lettland och Litauen. De fick arbetstillstånd enligt den nya lagen om arbetskraftsinvandring.

Rekordstort budgetunderskott i Irland

Bankkrisen har slagit mycket hårt mot Irland. Enligt en prognos kan budgetunderskottet i Irland växa till rekordhöga 32 procent.

Den irländska regeringen kommer i november att presentera en fyraårsplan för att komma till rätta med vad som är det i särklass enskilt största budgetunderskottet i EU, snart 32 procent av landets BNP. Det kan jämföras med Greklands omtalade underskott på 14 procent.

Kostnaden för att rädda Anglo Irish Bank uppgår till minst 270 miljarder kronor och totalt väntas banksektorn behöva närmare 500 miljarder kronor för att klara krisen, uppger den irländska centralbanken. Finansminister Brian Lenihan meddelade att det statliga stödet till bankerna kommer att föranleda ytterligare nedskärningar i statsbudgeten för 2011. Hur stora nedskärningarna blir presenteras i detalj i december.

Målet för regeringens fyraårsplan är att få ner underskottet i statsbudget till högst tre procent 2014. Av budgetunderskottet väntas 20-procentenheter vara en direkt följd av det statliga stödet till banksektorn.

EU-kommissionärer får a-kassa i tre år

Enligt den tyska tidningen Financial Times Deutschland får 17 före detta EU-kommissionärer a-kassa, trots att flera av dem har nya, välbetalda jobb. Bland andra får den tidigare irländske kommissionären Charlie McCreevy uppemot 110.000 kronor i månaden från EU-kommissionen samtidigt som

han kasserar in lön från Ryanair där han sitter i styrelsen.

Enligt ersättningsreglerna får en kommissionär mellan 40 och 65 procent av sin tidigare lön i upp till tre år efter att mandatet avslutats. Den eventuella lönen från det nya arbetet räknas dock av från ersättningen. Inte förvånande försvarar EU-kommissionen systemet.

– Det är en övergångsersättning som ska hjälpa kommissionärerna in på arbetsmarknaden igen och garantera deras självständighet, sade en av talespersonerna till journalister i Bryssel. Erik Wesselius på organisationen Corporate Europe Observatory, som bevakar och forskar på lobbyismen i EU, menar att kommissionens motivering till a-kasssystemet är oduglig. – Med den förklaringen kör de rejält i diket. Reglerna kunde fungera om det verkligen fanns strikta regler mot att kommissionärerna börjar arbeta med lobbying när de slutar. Men som det ser ut nu fungerar det inte.

EU:s utrikespolitik mer strategisk

EU:s strategiska intressen måste bli mer styrande i unionens utrikespolitik. Det var en av slutsatserna från Europeiska rådets möte i Bryssel.

EU behöver bli tydligare med vilka mål som ska uppnås i relationerna till strategiskt viktiga länder, som till exempel Kina och Indien. Politiken från många områden ska vägas samman och tillsammans stödja EU:s gemensamma intressen. Det kan handla om till exempel energipolitik, handel, rättsliga frågor och migration.

Även EU:s åtgärder och de enskilda medlemsländernas relationer med länder utanför EU ska gå i samma riktning och förstärka varandra, betonade stats- och regeringscheferna. Det krävs mer samarbete och informationsutbyte mellan såväl EU och medlemsländerna som mellan EU:s olika institutioner.

En stor del av arbetet faller på EU:s nya överstatliga utrikestjänst under ledning av Catherine Ashton som ska komma med en första rapport till Europeiska rådets möte i december om relationerna med strategiskt viktiga länder.